

A2.3

Provocări actuale în profesia de avocat

În urma organizării unui workshop în data de 30.09.2025, orele 18-20, cu tema de mai sus, link-ul de acces a fost: <https://meet.google.com/syk-yuri-iap>.

1. Cadrul juridic profesia de avocat

Cadrul juridic al profesiei de avocat în România este definit de Legea nr. 51/1995 și Statutul profesiei de avocat, care stabilesc organizarea, funcționarea autonomă și principiile de exercitare a profesiei, bazate pe libertate, independență și etică.

Legislație principală

- **Legea nr. 51/1995 pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat**, stabilește cadrul general pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat în România.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1(1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare și funcționare autonome, în condițiile prezentei legi și ale statutului profesiei.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscriși în tabloul baroului din care fac parte, barou component al Uniunii Naționale a Barourilor din România, denumită în continuare U.N.B.R.

(3) Constituirea și funcționarea de barouri în afara U.N.B.R. sunt interzise. Actele de constituire și de înregistrare ale acestora sunt nule de drept. Nulitatea poate fi constatată și din oficiu.

Articolul 2(1) În exercitarea profesiei avocatul este independent și se supune numai legii, statutului profesiei și codului deontologic.

(2) Avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale omului

(3) Avocatul are dreptul să asiste și să reprezinte persoanele fizice și juridice în fața instanțelor autorității judecătorești și a altor organe de jurisdicție, a organelor de urmărire penală, a autorităților și instituțiilor publice, precum și în fața altor persoane fizice sau juridice, care au obligația să permită și să asigure avocatului desfășurarea nestingherită a activității sale, în condițiile legii.

(4) Orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul.

(5) În exercitarea dreptului de apărare avocatul are dreptul și obligația de a stăruii pentru realizarea liberului acces la justiție, pentru un proces echitabil și într-un termen rezonabil.

Articolul 3(1) Activitatea avocatului se realizează prin:

a) consultații și cereri cu caracter juridic;

b) asistență și reprezentare juridică în fața instanțelor judecătorești, a organelor de urmărire penală, a autorităților cu atribuții jurisdicționale, a notarilor publici și a executorilor judecătorești, a organelor administrației publice și a instituțiilor, precum și a altor persoane juridice, în condițiile legii;

c) redactarea de acte juridice, atestarea identității părților, a conținutului și a datei actelor prezentate spre autentificare;

Notă- Decizie de respingere: HP nr. 14/2023, publicată în Monitorul Oficial nr. 333 din 20 aprilie 2023.

d) asistarea și reprezentarea persoanelor fizice sau juridice interesate în fața altor autorități publice cu posibilitatea atestării identității părților, a conținutului și a datei actelor încheiate;

- e) apărarea și reprezentarea cu mijloace juridice specifice a drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice în raporturile acestora cu autoritățile publice, cu instituțiile și cu orice persoană română sau străină;
- f) activități de mediere;
- g) activități fiduciare desfășurate în condițiile Codului civil;
- h) stabilirea temporară a sediului pentru societăți la sediul profesional al avocatului și înregistrarea acestora, în numele și pe seama clientului, a părților de interes, a părților sociale sau a acțiunilor societăților astfel înregistrate;
- i) activitățile prevăzute la lit. g) și h) se pot desfășura în temeiul unui nou contract de asistență juridică;
- j) activități de curatelă specială potrivit legii și Statutului profesiei de avocat;
- k) orice mijloace și căi proprii exercitării dreptului de apărare, în condițiile legii.

Articolul 4 În exercitarea profesiei și în legătură cu aceasta avocatul este protejat de lege.

Articolul 5

(1) Formele de exercitare a profesiei de avocat sunt: cabinete individuale, cabinete asociate, societăți civile profesionale sau societăți profesionale cu răspundere limitată.

(2) În cabinetul individual își poate exercita profesia un avocat definitiv, singur sau împreună cu alți avocați colaboratori.

(5) Societatea civilă profesională se constituie din 2 sau mai mulți avocați definitivi. În societatea civilă profesională își pot exercita profesia și avocați colaboratori sau avocați salariați. Societatea civilă profesională și avocații care profesează în cadrul ei nu pot acorda asistență juridică persoanelor cu interese contrare.

(7) Avocatul poate schimba oricând forma de exercitare a profesiei, cu înștiințarea baroului din care face parte.
prevăzute de lege.

Articolul 6

(1) Societatea profesională cu răspundere limitată este o societate cu personalitate juridică, constituită în condițiile prevăzute de prezenta lege și de Statutul profesiei de avocat, prin asocierea a cel puțin 2 avocați definitivi, aflați în exercițiul profesiei, indiferent dacă dețin sau nu ori dacă aparțin sau nu unei alte forme de exercitare a profesiei.

(7) În cazul prestațiilor profesionale constând în asistență și reprezentare juridică la instanțe, parchete, organe de cercetare penală sau alte autorități, societatea profesională cu răspundere limitată are obligația de a menționa în contractul încheiat cu clientul numele avocatului/avocaților ales/aleși sau acceptat/acceptați de client să asigure serviciul profesional, precum și acordarea sau, după caz, neacordarea dreptului de substituție.

Articolul 8

(1) Formele de exercitare a profesiei de avocat și cabinetele grupate vor fi individualizate prin denumire, după cum urmează:

a) în cazul cabinetului individual - numele avocatului titular, urmat de sintagma cabinet de avocat;

b) în cazul cabinetelor asociate - numele tuturor titularilor, urmate de sintagma cabinete de avocat asociate;

c) în cazul societăților civile profesionale și al societăților profesionale cu răspundere limitată - numele a cel puțin unuia dintre asociați, urmat de sintagma societate civilă de avocați sau, după caz, societate profesională de avocați cu răspundere limitată;

d) în cazul cabinetelor grupate - numele fiecărui titular de cabinet, urmat de sintagma cabinete de avocat grupate

Articolul 11

Avocatul este dator să păstreze secretul profesional privitor la orice aspect al cauzei care i-a fost încredințată, cu excepția cazurilor prevăzute expres de lege.

Articolul 12

(1) Poate fi membru al unui barou din România cel care îndeplinește următoarele condiții:

- a)** are exercițiul drepturilor civile și politice;
- b)** este licențiat al unei facultăți de drept cu durată stabilită de lege;
- c)** nu se găsește în vreunul dintre cazurile de nedemnitate prevăzute de prezenta lege;
- d)** este apt, din punct de vedere medical, pentru exercitarea profesiei.

(2) Îndeplinirea condiției prevăzute la lit. d) a alin. (1) trebuie dovedită cu certificat medical de sănătate, eliberat pe baza constatărilor făcute de o comisie medicală constituită în condițiile prevăzute în statutul profesiei.

Articolul 14

Este nedemn de a fi avocat:

a) cel condamnat prin hotărâre judecătorească definitivă la pedeapsa închisorii de un an sau mai mare pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni, infracțiune pedepsită cu pedeapsa închisorii având un minim special de cel puțin un an și reprezentând infracțiune contra vieții, infracțiune contra patrimoniului, infracțiune contra înfăptuirii justiției, infracțiune de corupție sau de serviciu, infracțiune de fals, infracțiune care aduce atingere unor relații privind conviețuirea socială, infracțiune contra securității naționale sau o infracțiune de genocid, contra umanității și de război, dacă până la data verificării stării de nedemnitate nu a intervenit reabilitarea, amnistia postcondamnatorie sau dezincriminarea faptei; (la 15-01-2023, Litera a) din Articolul 14, Secțiunea 1, Capitolul II a fost modificată de articolul I din Legea nr. 32 din 11 ianuarie 2023.

b) cel care a săvârșit abuzuri prin care au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului, stabilite prin hotărâre judecătorească, sau a săvârșit abateri disciplinare grave, sancționate cu măsura excluderii din profesie, ca sancțiune disciplinară;

c) cel căruia i s-a aplicat pedeapsa interdicției de a exercita profesia, pe durată stabilită prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;

d) cel în sarcina căruia s-a reținut, în baza unei hotărâri judecătorești definitive sau prin acte ale organelor profesiei de avocat, fapta de a fi exercitat sau sprijinit, sub orice formă, exercitarea fără drept de către o persoană a profesiei de avocat.

Articolul 15

Exercitarea profesiei de avocat este incompatibilă cu:

- a)** activitatea salarizată în cadrul altor profesii decât cea de avocat;
- b)** ocupațiile care lezează demnitatea și independența profesiei de avocat sau bunele moravuri;
- c)** exercitarea nemijlocită de fapte materiale de comerț.

Articolul 16

Exercitarea profesiei de avocat este compatibilă numai cu:

- a)** calitatea de deputat sau senator, consilier în consiliile locale sau județene;
- b)** activități și funcții didactice în învățământul superior, activități didactice cu conținut juridic în învățământul liceal și gimnazial;
- c)** activități în domeniul cercetării științifice sau al creației intelectuale;

- d)** calitatea de arbitru, mediator, conciliator sau negociator, consilier fiscal, consilier în proprietate industrială, traducător autorizat, practician în insolvență, responsabil cu protecția datelor cu caracter personal, expert în executarea contractelor cu finanțare europeană;
- e)** alte activități prevăzute de lege. (la 05-07-2021, Articolul 16 din Secțiunea 1, Cap. II a fost modificat de prin Legea nr. 184 din 1 iulie 2021.

Articolul 18

- (1) La începutul exercitării profesiei avocatul efectuează în mod obligatoriu un stagiul de pregătire profesională cu durata de 2 ani, timp în care are calitatea de avocat stagiar.
- (2) Condițiile efectuării stagiului, drepturile și obligațiile avocatului stagiar, ale avocatului îndrumător, precum și ale baroului față de aceștia sunt reglementate prin statutul profesiei.
- (3) În perioada stagiului, cu acordul avocatului îndrumător, avocații stagiați pot urma cursuri de masterat, care sunt luate în considerare la aprecierea formării profesionale inițiale, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.
- (4) Stagiul se suspendă în caz de lipsă motivată din profesie ori în caz de încetare a îndrumării profesionale fără culpa avocatului stagiar. Perioada de stagiul anterior efectuată se socotește pentru îndeplinirea stagiului.
- (5) După efectuarea stagiului avocatul stagiar va susține examenul de definitivare.
- (6) Avocatul stagiar respins de trei ori la examenul de definitivare va fi exclus din profesie.

Articolul 21

- (1) La înscrierea în barou avocatul depune în fața consiliului baroului, în cadru solemn, următorul jurământ: „Jur să respect și să apăr Constituția și legile țării, drepturile și libertățile omului și să exercit profesia de avocat cu cinste și demnitate. Așa să-mi ajute Dumnezeu!”
- (2) Jurământul poate fi depus și fără formula religioasă, în acest caz, jurământul va începe cu formula: „Jur pe onoare și conștiință!”

Articolul 22

- (1) Avocatul stagiar poate pune concluzii numai la judecătorie și poate asista ori reprezenta partea la organele și instituțiile prevăzute la art. 3.
- (2) Avocații stagiați, după înscrierea în barou, au obligația să urmeze cursurile Institutului Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților, în perioada de stagiul.
- (3) Avocatul definitiv are dreptul să pună concluzii la toate instanțele, cu excepția Înaltei Curți de Casație și Justiție și Curții Constituționale, unde va putea pune concluzii dacă are o vechime neîntreruptă în profesie de cel puțin 5 ani de la definitivare.
- (4) Avocatul definitiv este obligat să frecventeze formele de pregătire profesională continuă organizate de barou, Institutul Național pentru Pregătirea și Perfecționarea Avocaților sau de formele de exercitare a profesiei, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

Articolul 25

- (1) Instanțele sunt obligate să verifice și să se pronunțe asupra calității de reprezentant al unei persoane care se prezintă ca avocat, exercitând acte specifice acestei profesii și folosind însemnele profesiei de avocat.
- (2) Exercițarea, fără drept, a oricărei activități specifice profesiei de avocat constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale.
- (3) Fapta unei persoane care exercită activități specifice profesiei de avocat în cadrul unor entități care nu fac parte din formele de organizare profesională recunoscute de prezenta lege constituie infracțiune și se pedepsește potrivit legii penale.
- (4) Actele specifice profesiei de avocat, efectuate în mod public de o persoană care nu a dobândit calitatea de avocat în condițiile prezentei legi, sunt nule.

Articolul 26

Calitatea de avocat *încetează*:

- a) prin renunțarea scrisă la exercițiul profesiei;
- b) prin deces;
- c) dacă împotriva avocatului s-a luat măsura excluderii din profesie ca sancțiune disciplinară;
- d) dacă avocatul a fost condamnat definitiv pentru o faptă prevăzută de legea penală și care îl face nedemn de a fi avocat, conform legii.

Articolul 27

Calitatea de avocat *este suspendată*:

- a) în caz de incompatibilitate, pe durata existenței acestei stări;
- b) pe perioada interdicției de a profesa, dispusă prin hotărâre judecătorească sau disciplinară;
- c) în caz de neplată totală sau parțială a taxelor și a contribuțiilor profesionale către barou, către U.N.B.R. și către sistemul propriu de asigurări sociale, timp de 3 luni de la scadența acestora și până la lichidarea integrală a datoriilor;
- d) la cererea scrisă a avocatului.

Articolul 28

(1) Avocatul înscris în tabloul baroului are dreptul să asiste și să reprezinte orice persoană fizică sau juridică, în temeiul unui contract încheiat în formă scrisă, care dobândește dată certă prin înregistrarea în registrul oficial de evidență.

(2) Avocatul, precum și clientul au dreptul să renunțe la contractul de asistență juridică sau să îl modifice de comun acord, în condițiile prevăzute de statutul profesiei. Renunțarea unilaterală a clientului nu constituie cauză de exonerare pentru plata onorariului cuvenit, pentru serviciile avocațiale prestate, precum și pentru acoperirea cheltuielilor efectuate de avocat în interesul procesual al clientului.

Articolul 28¹

(1) În exercitarea profesiei, avocatul are dreptul de a obține datele cu caracter personal necesare îndeplinirii atribuțiilor legale de asigurare a accesului justițiabilului la justiție într-un termen rezonabil și de acordare a asistenței juridice.

(2) Aceste informații nu pot fi utilizate decât în scopul pentru care au fost cerute, fiind interzisă, sub sancțiunile prevăzute de lege, divulgarea lor către terțe persoane sau utilizarea lor pentru crearea unei baze de date personale. (Secțiunea 1 din Capitolul III a fost completată de Punctul 1, articol unic din legea nr. 89 din 11 aprilie 2023.)

Articolul 32

(1) Avocații au propriul sistem de asigurări sociale.

(2) Sistemul de asigurări sociale al avocaților este reglementat prin lege și se bazează pe contribuția acestora, precum și pe alte surse prevăzute de lege ori de Statutul Casei de Asigurări a Avocaților.

(3) Timpul servit în avocatură este considerat vechime în muncă.

(4) Avocatul are dreptul la recuperarea capacității de muncă, în condițiile prevăzute de Statutul profesiei de avocat.

Articolul 33

Constituie vechime în profesia de avocat perioada în care avocatul a exercitat funcția de judecător, procuror, notar, a îndeplinit funcții de specialitate juridică în aparatul Parlamentului, Administrației Prezidențiale, Guvernului, Curții Constituționale, Avocatului Poporului, Curții de Conturi și Consiliului Legislativ, precum și perioada în care acesta a fost suspendat din profesie în vederea exercitării unei funcții de demnitate publică sau a unei funcții asimilate cu funcția de demnitate publică.

Articolul 34

(1) Pentru asigurarea secretului profesional, actele și lucrările cu caracter profesional aflate asupra avocatului sau în cabinetul său sunt inviolabile. Percheziționarea avocatului, a domiciliului ori a cabinetului său sau ridicarea de înscrisuri și bunuri nu poate fi făcută decât de procuror, în baza unui mandat emis în condițiile legii.

Articolul 38

(1) În exercitarea profesiei, avocații sunt parteneri indispensabili ai justiției, ocrotiți de lege, fără a putea fi asimilați funcționarilor publici, cu excepția situațiilor în care atestă identitatea părților, a conținutului sau datei unui act.

(2) Avocatul este obligat să respecte solemnitatea ședinței de judecată, să nu folosească cuvinte sau expresii de natură a aduce atingere demnității judecătorului, procurorului, altor avocați, părților sau reprezentanților acestora în proces.

(3) Avocatul nu răspunde penal pentru susținerile făcute oral sau în scris, în forma adecvată și cu respectarea prevederilor alin. (2), în fața instanțelor de judecată, a organelor de urmărire penală sau a altor organe administrative de jurisdicție și nici dacă sunt în legătură cu consultațiile oferite justițiabililor ori cu formularea apărării în acea cauză ori pentru susținerile făcute în cadrul consultațiilor verbale sau consultațiilor scrise acordate clienților, dacă ele sunt făcute cu respectarea normelor de deontologie profesională.

(4) Nerespectarea de către avocat a prevederilor alin. (2) și (3) constituie abatere disciplinară gravă. Răspunderea disciplinară nu exclude răspunderea penală sau civilă.

(5) Nu constituie abatere disciplinară și nici nu pot atrage alte forme de răspundere juridică a avocatului opiniile juridice ale acestuia, exercitarea drepturilor, îndeplinirea obligațiilor prevăzute de lege și folosirea mijloacelor legale pentru pregătirea și realizarea efectivă a apărării libertăților, drepturilor și intereselor legitime ale clienților săi.

Îndatoririle avocaților

Articolul 39

(1) Avocatul este dator să studieze temeinic cauzele care i-au fost încredințate, angajate sau din oficiu, să se prezinte la fiecare termen la instanțele de judecată sau la organele de urmărire penală ori la alte instituții, conform mandatului încredințat, să manifeste conștiinciozitate și probitate profesională, să pledeze cu demnitate față de judecători și de părțile din proces, să depună concluzii scrise sau note de ședință ori de câte ori natura sau dificultatea cauzei cere aceasta ori instanța de judecată dispune în acest sens. Nerespectarea imputabilă a acestor îndatoriri profesionale constituie abatere disciplinară.

(2) Avocatul este obligat să depună toată diligența pentru apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale clienților și să uzeze de mijloacele prevăzute de lege, pe care le consideră favorabile acestora.

(3) Avocatul este obligat să se abțină de la asistarea și sfătuirea unui client în realizarea de către acesta de acte sau fapte ce ar putea constitui infracțiuni.

(4) Avocatul este îndreptățit să se retragă imediat și să renunțe la asistarea și reprezentarea clientului în cazul în care acțiunile și scopurile acestuia, aparent legale la începutul asistenței și/sau al reprezentării, se dovedesc, pe parcursul acesteia, ca fiind infracționale.

Articolul 40 Avocatul este obligat să acorde asistență juridică în cauzele în care a fost desemnat din oficiu sau gratuit de către barou.

Articolul 41 Avocatul este obligat să se asigure pentru răspunderea profesională, în condițiile stabilite prin statutul profesiei.

Articolul 42 Avocatul este obligat să participe la toate ședințele convocate de consiliul baroului, la activitățile profesionale și la ședințele organelor de conducere din care face parte. Absențarea repetată și în mod nejustificat constituie abatere disciplinară.

Articolul 43

(1) Avocatul este obligat să țină evidențele cerute de lege și de statut cu privire la cauzele în care s-a angajat și să achite cu regularitate și la timp taxele și contribuțiile stabilite pentru formarea bugetului baroului și a fondurilor Casei de Asigurări a Avocaților din România și ale filialelor. Bugetul U.N.B.R. este format din contribuțiile barourilor, stabilite conform legii și statutului profesiei.

(2) Actele întocmite de avocat pentru ținerea evidențelor profesionale cerute de lege, precum și pentru legitimarea față de terți a calității de reprezentant au forța probantă deplină până la înscrierea în fals.

Articolul 44

Avocatul este obligat să restituie actele ce i s-au încredințat persoanei de la care le-a primit.

Articolul 45

(1) Avocatul nu poate asista sau reprezenta părți cu interese contrare în aceeași cauză sau în cauze conexe și nu poate pleda împotriva părții care l-a consultat mai înainte în legătură cu aspectele litigioase concrete ale pricinii.

(2) Orice contact dintre avocat și o persoană cu interese contrare în cauza în care avocatul este angajat, reprezentantul acesteia sau un terț care se dovedește că este interesat de soluția ce se va pronunța în cauză nu poate fi realizat decât cu acordul expres, prealabil, al clientului, în prezența clientului sau a persoanei desemnate de acesta.

(3) Avocatul nu poate fi ascultat ca martor și nu poate furniza relații niciunei autorități sau persoane cu privire la cauza care ia fost încredințată, decât dacă are dezlegarea prealabilă, expresă și scrisă din partea tuturor clienților săi interesați în cauză.

(4) Calitatea de martor are întâietate față de calitatea de avocat cu privire la faptele și împrejurările pe care acesta le-a cunoscut înainte de a fi devenit apărător sau reprezentant al vreunei părți în cauză.

(5) Dacă a fost ascultat ca martor, avocatul nu mai poate desfășura nicio activitate profesională în acea cauză.

(6) Divulgarea de către avocat, fără drept, a unei informații confidențiale din sfera privată a clientului său ori care privește un secret operațional sau comercial care i-a fost încredințat în virtutea aceleiași calități sau de care a putut să ia cunoștință în timpul desfășurării activităților specifice profesiei constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la unu la 5 ani.

(7) Sunt obligați să respecte secretul profesional și membrii organelor de conducere ale profesiei de avocat cu privire la aspectele de care au luat cunoștință în virtutea exercitării prerogativelor cu care au fost investiți.

(8) Nu constituie infracțiune fapta avocatului de nedenunțare a unor infracțiuni despre care ia cunoștință în exercitarea profesiei, cu excepția următoarelor infracțiuni: **1.** omor, ucidere din culpă sau altă infracțiune care a avut ca urmare moartea unei persoane; **2.** genocid, infracțiuni contra umanității sau infracțiuni de război contra persoanelor; **3.** cele prevăzute de [art. 32-38 din Legea nr. 535/2004](#) privind prevenirea și combaterea terorismului, cu modificările și completările ulterioare. În toate cazurile, este exonerat de răspundere avocatul care previne săvârșirea infracțiunii sau consecințele acesteia în alt mod decât denunțarea făptuitorului.

(9) Avocatul nu poate îndeplini funcția de expert sau de traducător în cauza în care este angajat apărător.

Articolul 46

(1) Avocatul este obligat să poarte robă în fața instanțelor judecătorești.

(2) Caracteristicile robei sunt cele stabilite prin statutul profesiei.

(3) Purtarea robei în afara incintei instanței judecătorești este interzisă, cu excepția cazurilor în care avocatul este delegat de către organele profesiei să reprezinte baroul sau U.N.B.R. într-o ocazie care impune această ținută.

Art.70

(1) În cazurile prevăzute de lege, barourile asigură asistența judiciară în următoarele forme: **a)** în cauzele penale, în care apărarea este obligatorie potrivit dispozițiilor [Codului de procedură penală](#);

b) în orice alte cauze decât cele penale, ca modalitate de acordare a ajutorului public judiciar, în condițiile legii; **c)** asistența judiciară prin avocat, acordată la solicitarea organelor administrației publice locale.

(2) În cazuri de excepție, dacă drepturile persoanei lipsite de mijloace materiale ar fi prejudiciate prin întârziere, decanul baroului poate aproba acordarea cu titlu gratuit a asistenței de specialitate juridică.

Articolul 72

(1) Avocatul desemnat potrivit [art. 71 alin. \(2\)](#) să acorde ajutorul public judiciar nu poate refuza această sarcină profesională decât în caz de conflict de interese sau pentru alte motive justificate.

(2) Refuzul nejustificat de a prelua cazul sau de a continua executarea constituie abatere disciplinară, în condițiile legii. (3) Refuzul nejustificat al beneficiarului sau renunțarea unilaterală și nejustificată a acestuia la asistența acordată de avocatul desemnat duce la încetarea ajutorului public sub forma asistenței prin avocat.

Articolul 74 Avocatul care acordă asistență judiciară potrivit prezentului capitol nu are dreptul să primească de la client sau de la cel apărât niciun fel de remunerație sau de alte mijloace de recompensă, nici chiar cu titlu de acoperire a cheltuielilor.

Articolul 78

(1) Baroul organizează serviciile de asistență judiciară la sediile tuturor instanțelor judecătorești din județ, în spații destinate exclusiv desfășurării acestei activități, care se pun la dispoziție, în mod obligatoriu și cu titlu gratuit de Ministerul Justiției sau, după caz, de autoritățile administrației publice locale.

(2) Serviciile de asistență prevăzute la [alin. \(1\)](#) sunt conduse de un avocat definitiv, numit de consiliul baroului, și sunt coordonate de un membru al consiliului. Organizarea, funcționarea și atribuțiile serviciilor de asistență judiciară se realizează potrivit regulamentului aprobat de consiliul baroului, în baza Regulamentului-cadru pentru organizarea serviciilor de asistență judiciară, aprobat de Consiliul U.N.B.R.

Articolul 85

(1) Avocatul răspunde disciplinar pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi sau ale statutului, pentru nerespectarea deciziilor obligatorii adoptate de organele de conducere ale baroului sau ale uniunii, precum și pentru orice fapte săvârșite în legătură cu profesia sau în afara acesteia, care sunt de natură să prejudicieze onoarea și prestigiul profesiei, ale corpului de avocați sau ale instituției.

(2) Avocatul care conduce asistența judiciară de pe lângă fiecare instanță este obligat să sesizeze în scris consiliului baroului faptele comise de orice avocat, în condițiile prevederilor [alin. \(1\)](#).

(3) Instanțele judecătorești și parchetele Ministerului Public sunt obligate să înainteze consiliului baroului orice plângere făcută împotriva unui avocat și să îl înștiințeze despre orice acțiune de urmărire penală sau de judecată pornită împotriva unui avocat.

(4) Constituie abatere disciplinară gravă încălcarea dispozițiilor din lege și din Statutul profesiei de avocat care prevăd expres o astfel de calificare.

Articolul 86

(1) Anchetarea abaterii și exercitarea acțiunii disciplinare sunt de competența consiliului baroului.

(2) Anchetarea abaterii și exercitarea acțiunii disciplinare privind decanii barourilor și membrii Consiliului U.N.B.R. sunt de competența Consiliului U.N.B.R. Persoana anchetată sau trimisă în judecată disciplinară nu participă la luarea hotărârii.

(3) Membrii comisiei permanente care sunt anchetați nu pot participa la dezbaterile privind luarea deciziei de exercitare a acțiunii disciplinare.

(4) În toate cazurile, acțiunea disciplinară poate fi exercitată în termen de cel mult un an de la data luării la cunoștință, de către consiliul baroului, despre săvârșirea abaterii, dar nu mai târziu de 3 ani de la data săvârșirii acesteia.

Articolul 87

(1) În cadrul fiecărui barou se organizează și funcționează o comisie de disciplină care judecă, în primă instanță și în complet de 3 membri, abaterile disciplinare săvârșite de avocații din acel barou.

(2) În cadrul U.N.B.R. este organizată și funcționează Comisia centrală de disciplină, care judecă: **a)** ca instanță de fond, în complet de 3 membri, abaterile săvârșite de membrii Consiliului U.N.B.R. și de decanii barourilor; **b)** în contestație, în complet de 5 membri, potrivit prevederilor statutului profesiei.

(3) Recursul declarat împotriva deciziei disciplinare a Comisiei centrale de disciplină, ca instanță de fond, este judecat de Consiliul U.N.B.R. constituit ca instanță disciplinară în plenum său, în afară de persoana implicată în cauză.

(4) Împotriva hotărârilor pronunțate potrivit [alin. \(2\)](#) și [\(3\)](#) partea interesată poate formula contestație la Secția de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel București.

(5) Procedura judecării abaterilor disciplinare este stabilită în statutul profesiei și se completează cu prevederile Codului de procedură civilă.

Articolul 88

(1) Sancțiunile disciplinare sunt:

a) mustrarea;

b) avertismentul;

c) amendă de la 500 lei la 5.000 lei, care se face venit la bugetul baroului. Plata amenzii se va face în termen de 30 de zile de la data rămânerii definitive a hotărârii disciplinare. Neachitarea în acest termen atrage suspendarea de drept din exercițiul profesiei, până la achitarea sumei. Limitele amenzii disciplinare se actualizează periodic de către Consiliul U.N.B.R., în funcție de rata inflației;

d) interdicția de a exercita profesia pe o perioadă de la o lună la un an;

e) excluderea din profesie.

(2) În perioada interdicției avocatul nu poate presta sub nicio formă asistență juridică, nu poate face uz de calitatea de avocat și nu poate participa la activitatea organelor profesiei.

(3) Împotriva deciziei disciplinare pot declara recurs persoana interesată, decanul baroului și președintele uniunii, în termen de 15 zile de la comunicare.

Articolul 89

(1) În caz de abatere evidentă și gravă, instanța disciplinară poate lua măsura suspendării avocatului din exercițiul profesiei până la judecarea definitivă a cauzei.

(2) Împotriva încheierii prin care s-a luat această măsură se poate declara recurs în termen de 5 zile de la comunicare.

(3) Recursul este suspensiv de executare și va fi soluționat de urgență.

Prezenta lege transpune dispozițiile art. 6 alin. (4) lit. (a) și alin. (5), art. 18 și ale art. 20 alin. (3) din Directiva (UE) 2016/800 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2016 privind garanțiile procedurale pentru copiii care sunt persoane suspectate sau acuzate în cadrul procedurilor penale, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 132 din 21 mai 2016.

- **Statutul profesiei de avocat**

A fost emis de Uniunea Națională a Barourilor din România, la data de 3 decembrie 2011 și a fost actualizat în martie 2015.

Detaliază regulile și principiile fundamentale, inclusiv organizarea, funcționarea autonomă și organele de conducere ale profesiei.

Încă din capitolul 1, așezat statut ne familiază cu Principiile și regulile fundamentale ale exercitării profesiei de avocat

Articolul 1(1) Profesia de avocat este liberă și independentă, cu organizare, funcționare și conducere autonome, stabilite în condițiile prevăzute de [Legea nr. 51/1995](#) pentru organizarea și exercitarea profesiei de avocat, republicată, cu modificările ulterioare, denumită în continuare Lege, și ale prezentului statut.(2) Exercițarea profesiei de avocat este supusă următoarelor principii fundamentale:a) principiul legalității;b) principiul libertății;c) principiul independenței;d) principiul autonomiei și descentralizării;e) principiul păstrării secretului profesional.

Articolul 2(1) Scopul exercitării profesiei de avocat îl constituie promovarea și apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime ale persoanelor fizice și persoanelor juridice, de drept public și de drept privat.(2) În exercitarea dreptului la apărare recunoscut și garantat de Constituția României, republicată, de lege, de pactele și de tratatele la care România este parte, avocatul are dreptul și obligația de a stăruii, prin toate mijloacele legale, pentru realizarea liberului acces la justiție, pentru un proces echitabil și soluționat într-un termen rezonabil, indiferent de natura cauzei sau de calitatea părților.

Articolul 3

(1) În exercitarea profesiei avocatul este independent și se supune numai legii, prezentului statut și codului deontologic.

(2) Profesia de avocat se exercită numai de avocații înscrși în tabloul avocaților întocmit de baroul din care fac parte.

(3) Un avocat nu poate fi înscris decât într-un singur barou și nu își poate exercita concomitent activitatea în două sau mai multe forme de exercitare a profesiei.

(4) Este interzisă, sub sancțiunile prevăzute de Lege, exercitarea oricărei activități specifice profesiei de avocat de către o persoană fizică ce nu are calitatea de avocat înscris într-un barou și în tabloul avocaților sau, după caz, de către orice persoană juridică, cu excepția societății profesionale de avocați cu răspundere limitată.

Articolul 4

(1) Profesia de avocat este organizată și funcționează în baza principiului autonomiei și descentralizării, în condițiile prevăzute de Lege și de prezentul statut.

(2) Alegerea organelor de conducere ale profesiei de avocat se face numai prin vot secret.

(3) Avocatul are dreptul de a alege și de a fi ales în organele de conducere ale profesiei, în condițiile prevăzute de Lege și de prezentul statut.

(4) Competența și atribuțiile organelor de conducere ale profesiei sunt prevăzute de Lege și de prezentul statut.

Articolul 6

(1) Libertatea și independența profesiei de avocat sunt principii în baza cărora avocatul promovează și apără drepturile, libertățile și interesele legitime ale clienților potrivit Legii și prezentului statut. Aceste principii definesc statutul profesional al avocatului și garantează activitatea sa profesională.

(2) Avocatul este liber să își aleagă, să schimbe și să dispună în tot sau în parte de forma de exercitare a profesiei, în condițiile prevăzute de Lege și de prezentul statut.

(3) Orice persoană are dreptul să își aleagă în mod liber avocatul. Nimeni nu poate impune unei persoane un anumit avocat, cu excepția cazurilor privitoare la acordarea asistenței judiciare obligatorii sau dispuse de către organul judiciar, a asistenței judiciare prin avocat ca formă a ajutorului public judiciar și a asistenței gratuite. Orice clauză ori convenție contrară, prohibitivă sau restrictivă este lovită de nulitate absolută.

(4) Relațiile dintre avocat și clienții săi se bazează pe onestitate, probitate, corectitudine, sinceritate, loialitate și confidențialitate. Drepturile și obligațiile avocatului sunt prevăzute de Lege, prezentul statut, codul deontologic și de contractul de asistență juridică legal încheiat.

Articolul 29

(1) Sunt incompatibile cu exercitarea profesiei de avocat, dacă legi speciale nu prevăd altfel:

a) faptele personale de comerț exercitate cu sau fără autorizație;

b) calitatea de asociat într-o societate comercială în nume colectiv, de comanditar într-o societate comercială în comandită simplă sau în comandită pe acțiuni;

c) calitatea de administrator într-o societate comercială în comandită pe acțiuni;

d) calitatea de administrator unic sau, în cazul unei pluralități de administratori, aceea de administrator cu puteri depline de reprezentare și administrare, de președinte al consiliului de administrație ori de membru în comitetul de direcție al unei societăți comerciale cu răspundere limitată;

e) calitatea de președinte al consiliului de administrație sau al consiliului de supraveghere ori de membru în comitetul de direcție sau în directoratul unei societăți comerciale pe acțiuni.

Art.44

(2) Tabloul avocaților va cuprinde:

a) numele și prenumele avocaților definitivi și stagiați cu drept de exercitare a profesiei și sediul profesional al acestora;

b) cabinetele asociate, societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată, cu indicarea sediului acestora și a avocaților care le compun;

c) restrângeri ale dreptului de a profesa, potrivit prevederilor art. 20 alin. (8) și art. 21 din Lege, precum și ale art. 41 alin. (2) din prezentul statut;

d) mențiuni privind încetarea calității de avocat, potrivit prevederilor art. 26 alin. (7);

e) situațiile de întrerupere a activității profesionale a formelor de exercitare a profesiei;

f) alte mențiuni relevante.

(3) Avocații străini vor fi menționați într-un tablou special, conform anexei nr. VIII. Separat se vor menționa formele de exercitare a profesiei din care aceștia fac parte, potrivit prevederilor art. 13 alin. (3) și (6) din Lege. Distinct sunt evidențiați avocații străini care

provin dintr-un stat membru al Uniunii Europene sau al Spațiului Economic European, care sunt autorizați să își desfășoare activitățile profesionale sub titlul profesional corespunzător obținut într-un stat membru, indicându-se și dacă aceștia desfășoară activități avocațiale cu caracter permanent pe teritoriul României și titlul profesional sub care își desfășoară activitatea.

(4) În cazul avocaților străini se va menționa dacă aceștia sunt autorizați să acorde consultanță juridică privind dreptul românesc.

(5) Se va întocmi separat un tablou al avocaților incompatibili, alcătuit potrivit anexei nr. VII, care se verifică și se reactualizează până la data de 15 ianuarie a fiecărui an.

(6) Tabloul avocaților cu drept de exercitare a profesiei, tabloul special al avocaților străini și tabloul avocaților incompatibili se reactualizează lunar și se aduc la cunoștința tuturor membrilor baroului.

(7) Tablourile menționate la alin. (6) vor fi comunicate U.N.B.R., pe cale electronică și în forma stabilită de U.N.B.R., în termen de 5 zile de la actualizare.

Articolul 45

Tabloul avocaților definitiv și stagiați, precum și tabloul special al avocaților străini se comunică autorităților menționate la art. 24 alin. (3) din Lege, cel târziu până la data de 31 ianuarie a fiecărui an.

Articolul 46

Refuzul înscrierii, al reînscriserii sau al menținerii în tabloul avocaților se contestă la consiliul baroului. Decizia consiliului baroului poate fi contestată la Consiliul U.N.B.R., în termen de 15 zile de la data comunicării. Contestația este suspensivă de executare.

Articolul 47

(1) Înscrierea în tablou a avocaților definitiv și stagiați se face numai după depunerea jurământului prevăzut de Lege. Jurământul se depune într-un cadru solemn, în fața consiliului baroului, de către avocații nou-înscrisi în barou.

2. Caracteristici fundamentale

• **Independență și libertate:**

Profesia de avocat este liberă și independentă, cu o organizare și funcționare autonomă, conform legii și statutului.

• **Autonomie:**

Avocatura se organizează și funcționează pe baza principiului autonomiei și descentralizării.

Articolul 48

(1) Profesia de avocat este organizată și funcționează în baza principiului autonomiei, în limitele competențelor prevăzute în prezenta lege.

(2) Alegerea organelor de conducere ale profesiei de avocat se face numai prin vot secret. (3) Organele de conducere colegiale iau hotărâri numai prin vot deschis. Deliberările și votul constituie secret profesional.

• **Etica:**

Exercitarea profesiei de avocat este reglementată de reguli de etică profesională, alături de Constituție, lege și statut.

În concluzie, principalele aspecte reglementate privesc :

• **Membrii barourilor:** Profesia de avocat se exercită numai de către membrii barourilor.

• **Organizare:**

Legea și statutul prevăd forma de organizare, cum ar fi cabinetele individuale, și relațiile dintre avocați.

- **Independență profesională:**

Activitatea avocatului este independentă și nu poate fi motivată decât în interesul clientului, respectând limitele legale, statutul și codul deontologic.

- **Organele de conducere:**

Alegerea și atribuțiile organelor de conducere ale profesiei de avocat sunt prevăzute în lege și în statut.

Articolul 44 din Statut prevede:

(1) Până la data de 15 ianuarie a fiecărui an, decanul supune aprobării consiliului baroului tabloul avocaților, alcătuit potrivit anexei nr. VI.

(2) Tabloul avocaților va cuprinde: a) numele și prenumele avocaților definitivi și stagieri cu drept de exercitare a profesiei și sediul profesional al acestora; b) cabinetele asociate, societățile civile profesionale și societățile profesionale cu răspundere limitată, cu indicarea sediului acestora și a avocaților care le compun; c) restrângeri ale dreptului de a profesa, potrivit prevederilor art. 20 alin. (8) și art. 21 din Lege, precum și ale art. 41 alin. (2) din prezentul statut; d) mențiuni privind încetarea calității de avocat, potrivit prevederilor art. 26 alin. (7); e) situațiile de întrerupere a activității profesionale a formelor de exercitare a profesiei; f) alte mențiuni relevante.

3. Provocări actuale în profesia de avocat:

3.1. **relația cu clientul** presupune abilitati de comunicare, exprimarea verbală cu usurinta, accesibil și capacitatea de a înțelege ce-și doresc de la un profesionist. Uneori și limbajul paraverbal și non-verbal pot transmite multe despre client, așadar un avocat poate afla de la prima impresie o radiografie a clientului. Avocatul trebuie de la prima întâlnire să înțeleagă care este sursa conflictului, ce știe, ce este real și ce spune și ce este dispus clientul să lupte. Pe parcurs, se pot descoperi aspecte care au fost ascunse sau prezentate deformat de către client.

A apăra un client înseamnă a depune toate diligentele pentru a demonstra adevărul clientului, avocatul nu are obligații de rezultat. Poate negocia onorariu de succes.

3.2. **adaptarea la legislația europeană.** Directivele europene trebuie cunoscute și respectate și în procesele din România. Permanentă actualizare a cunoștințelor și integrarea acestora în prevederile românești este o altă provocare.

3.3. pregătirea mai multor potențiale **scenarii de desfășurare a procesului**, cel puțin în prima fază. Acest aspect presupune o detaliată cunoaștere a spetei, dar și o anticipare a posibilelor strategii, probe pe care le poate administra adversarul, avocatul celeilalte părți.

3.4. valorificarea A.I. în procese, fie de către clienți, fie de adversari și chiar de instanțe. A.I. devine un ajutor de necontestat în documentare, exemplificare și în conturarea concluziilor. Cel mai important este ca sintezele acestui tip de inteligență să fie verificate cu textele de lege sau spetele indicate.

Uneori clienții vin la cabinetul de avocatură să verifice informațiile obținute de A.I.. Practic doar cer avocaților consultării sperând să se reprezinte singuri. Mulți revin la avocatul inițial realizând că nu este suficientă informația prelucrată de A.I. Deopotrivă, temeiurile legale

invocate de colegi avocați trebuie verificate (cereri de chemare în judecată, întâmpinări, cereri reconvenționale și concluzii).

3.5. Practica neunitară a instanțelor pentru spete similare. Se întâmplă ca diferite instanțe cu spete similare să pronunțe soluții diferite, derutând avocații și clienții. Identificarea cauzelor, în măsura în care se pot verifica motivațiile hotărârilor, poate contribui la o mai bună protecție a interesului clientului pe viitor.

4. Alienarea parentală

Alienarea parentală a fost recunoscută în jurisprudența instanțelor române ca formă de abuz psihologic asupra minorului încă din anul 2012, sens în care s-a dispus sancționarea părintelui alienator cu pierderea autorității părintești și a locuinței minorului.¹

Reglementarea înstrăinării părintești prin Legea nr. 123/2024 ca formă a violenței psihologice care duce la pierderea autorității părintești și a locuinței minorului reprezintă consacrarea legislativă a unor soluții jurisprudențiale, care se pronunță în mod constant de aproximativ 11 ani, atunci când se constată existența alienării părintești.²

A fost importantă modificarea Legii nr. 272/2004 prin Legea nr. 123/2024, dar nu suficientă. Vremea jumătăților de măsură a trecut, a venit momentul unor soluții mult mai energice. În alte țări europene sau în SUA se intervine rapid, chiar de când începe alienarea parentală, asistența socială preluând efectiv copilul de lângă părintele abuzator.

În acest context trebuie pusă în discuție și analiză modificarea art. 913 C. pr. civ. care se referă la situația refuzului minorului măcar în sensul în care, atunci când există o hotărâre definitivă care constată înstrăinarea părintească și se dispune pierderea autorității părintești, schimbarea locuinței minorului sau decăderea din drepturile părintești, reprezentanții DGASPC împreună cu un psiholog să aibă prerogativa de a prelua copilul.

¹ <https://www.juridice.ro/741353/cine-si-cum-salveaza-copilul-alienat-solutii-si-remedii.html>

² Idem